

2. виправлення помилок у нарахуванні зарплати: недоплатили звільненому - середня зарплата за затримку

Стаття 117. Відповідальність за затримку розрахунку при звільненні

У разі невиплати з вини роботодавця належних звільненому працівникові сум у строки, визначені статтею 116 цього Кодексу, **при відсутності спору про їх розмір підприємство, установа, організація повинні виплатити працівникові його середній заробіток за весь час затримки по день фактичного розрахунку, але не більш як за шість місяців.**

При наявності спору про розміри належних звільненому працівникові сум роботодавець повинен сплатити зазначене в цій статті відшкодування у разі, якщо спір вирішено на користь працівника. Якщо спір вирішено на користь працівника частково, розмір відшкодування за час затримки визначає орган, який виносить рішення по суті спору, але не більш як за період, встановлений частиною першою цієї статті.

КЗпП

Роботодавець повинен виплатити середній заробіток за весь час затримки розрахунку при звільненні:

- **під час виплати затриманої суми;**
- у разі прийняття рішення судом на користь працівника за позовом про стягнення середнього заробітку.

Середній заробіток виплачується за робочі дні за графіком, який був у працівника, - за весь час затримки, але не більше, ніж за 6 місяців.

Середньоденну зарплату визначають за Порядком № 100 (за останні 2 місяці).

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: чому потрібно донарахувати належні працівнику виплати

Стаття 233. Строки звернення до суду за вирішенням трудових спорів

Працівник може звернутися із заявою про вирішення трудового спору безпосередньо до суду в тримісячний строк з дня, коли він дізнався або повинен був дізнатися про порушення свого права, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.

Із заявою про вирішення трудового спору у справах про звільнення працівник має право звернутися до суду в місячний строк з дня вручення копії наказу (розпорядження) про звільнення, а у справах про виплату всіх сум, що належать працівникові при звільненні, - у тримісячний строк з дня одержання ним письмового повідомлення про суми, нараховані та виплачені йому при звільненні (стаття 116).

Для звернення роботодавця до суду в питаннях стягнення з працівника матеріальної шкоди, заподіяної підприємству, установі, організації, встановлюється строк в один рік з дня виявлення заподіяної працівником шкоди.

Стаття 234. Поновлення судом строків, пропущених з поважних причин

У разі пропуску з поважних причин строків, установлених статтею 233 цього Кодексу, суд може поновити ці строки, якщо з дня отримання копії наказу (розпорядження) про звільнення або письмового повідомлення про суми, нараховані та виплачені працівникові при звільненні (стаття 116), минуло не більше одного року.

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. виправлення помилок у нарахуванні зарплати: щоб утримати - класифікуємо лічильна помилка чи ні?

1. Зайво нарахована зарплата може бути відрахована за таких умов:

1) якщо це ЛІЧИЛЬНА ПОМИЛКА

2) не минуло місяця з дня виплати неправильно обчисленої суми

3) виданий наказ керівника не пізніше 1 місяця з дня виплати

4) працівник не заперечує проти відрахування

5) відрахування не може перевищувати 20% суми до виплати

2. При звільненні працівника до закінчення того робочого року, в рахунок якого він вже одержав відпустку, за невідроблені дні відпустки

для відрахування переплачених потрібен лише наказ керівника

3. Повернення авансу, виданого в рахунок заробітної плати = погашення боргу

2. виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як зарплатні помилки є лічильними, а які ні ?

Приклади лічильних помилок:

- ▶ механічні помилки (наприклад, уведення недостовірних даних до бухгалтерської програми, неправильне написання суми);
- ▶ арифметичні помилки (зокрема, отримано неправильний результат під час підсумовування складових зарплати);
- ▶ помилки через збій бухгалтерської програми;
- ▶ подвійне нарахування зарплати.

Приклади нелічильних помилок:

- ▶ помилка в таблиці чи пропущений наказ;
- ▶ неправильне обчислення середньої зарплати через недотримання встановленого порядку її розрахунку (невірне врахування премій);
- ▶ оплата часу роботи у вихідний день у подвійному розмірі у разі надання іншого дня відпочинку;
- ▶ невірний підрахунок стажу чи незастосування обмеження денної виплати;
- ▶ застосування невірного відсотка для розрахунку суми премії або доплати за роботу у вечірній час тощо.

ВСУ дійшов висновку, що повернення зайво виплачених працівнику сум можливе лише у випадку:

- ▶ рахункової помилки особи, яка робила таку виплату або
- ▶ недобросовісності набувача такої виплати.

постанови ВСУ від 06.05.2020 у справі № 2а-3494/09/2670, від 10.07.2019 у справі № 210/440/16-ц

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як зарплатні помилки є нелічильним: практичні приклади

Нелічильні - помилки в документах:

- у таблиці обліку робочого часу неправильні дані;
- невірна кількість днів відпустки у наказі про надання відпустки (компенсацію);
- у наказі невірно зазначено почато і закінчення відпустки;
- у наказі про відрядження і підтвердних документах не співпадають дати початку і закінчення відрядження;
- у наказі про відрядження не зазначили режим роботи для працівника з НРЧ чи підсумованим обліком робочого часу, що призвело до помилки.

Нелічильні помилок - неправильне застосування норм законодавства:

- неправильно визначений розрахунковий період і середня зарплата для відпустки;
- неправильне обчислення середньої зарплати через невірне врахування премій і інших виплат;
- невірно визначений стаж, розрахунковий період, середня зарплата для лікарняних;
- незастосування обмеження денної виплати;
- невірне нарахування індексації чи доплати до МЗП;
- не оплачена робота у нічний час, надурочна робота чи роботи у вихідний (чи святковий) день.

Переплату внаслідок нелічильної помилки не можна відраховувати з зарплати працівника - можливе лише відшкодування за рахунок винної особи.

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як утримати відпускні, якщо невірно врахували премію

Якщо невірно врахували премію під час розрахунку середньої зарплати потрібно **сторнувати частину відпускних** - діють загальні правила, визначені статтями 127 і 128 КЗпП.

Невірне врахування премії під час розрахунку середньої зарплати:

- 1) не є лічильною помилкою;**
- 2) зайва сума відпускних не може бути відрахована за наказом керівника;**
- 3) повернути зайву суму відпускних може працівник лише добровільно;**
- 4) не варто звертатися до суду, щоб повернути зайву суму виплачених відпускних.**
- 5) можна стягнути шкоду з винного працівника (за наявності вини).**

Не підлягає поверненню безпідставно набута заробітна плата і платежі, що прирівнюються до неї, пенсії, допомоги, стипендії, відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, аліменти та інші грошові суми, надані фізичній особі як засіб до існування, якщо їх виплату здійснено фізичною або юридичною особою добровільно, за відсутності рахункової помилки з її боку і недобросовісності з боку набувача.

Ст. 1215 Цивільного Кодексу України

Покриття шкоди працівниками в розмірі, що не перевищує середнього місячного заробітку, провадиться за розпорядженням роботодавця шляхом відрахування із заробітної плати працівника. *ч. 1 ст. 136 КЗпП*

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: завищена сума компенсації за невикористану відпустку:

Для того, щоб керівник видав наказ (розпорядження) про відрахування з зарплати **винного** працівника суми заподіяної шкоди має бути дотримано одночасної наявності таких чотирьох умов (ст. 130 КЗпП):

- наявність прямої дійсної шкоди;
- протиправність дій працівника або його бездіяльність;
- причинний зв'язок між протиправним порушенням обов'язків працівника і нанесенням майнової шкоди;
- вина працівника.

За відсутності хоча б однієї з умов не можна застосовувати матеріальну відповідальність..

Розпорядження роботодавця має бути зроблено **не пізніше 2 тижнів з дня виявлення заподіяної працівником шкоди і звернено до виконання не раніше 7 днів з дня повідомлення про це працівникові.**

Якщо працівник не згоден з відрахуванням або його розміром, трудовий спір за його заявою розглядається в порядку, передбаченому законодавством (ч. 2 ст 136 КЗпП).

Доведення вини працівника - це обов'язок роботодавця.

Як правило, застосовується обмежена матеріальна відповідальність у розмірі СЗ.

У разі відрахування шкоди з зарплати винного працівника за наказом керівника застосовується обмеження зі ст. 128 КЗпП - **не більше 20% суми до виплати.**

**КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**

2. виправлення помилок у нарахуванні лікарняних: нараховували зайві лікарняні через невірне застосування норм Порядку № 1266: що робити?

**Працівнику переплатили лікарняні: помилка в стажі,
невірний алгоритм розрахунку, середня чи денна виплата**

**Працівник уже звільнений
на дату виявлення помилки**

ВАРІАНТ 1 - Працівник
написав заяву про
відрахування з зарплати чи
повернув зайву суму до каси чи
на рахунок

ВАРІАНТ 2 -
Не відраховуємо, бо не
маємо права

**1 - може добровільно
повернути зайві кошти;
2 - відшкодування винною
особою.**

**Надмірно використану суму страхових коштів належить повернути на рахунок ПФУ (3 дні)
+ подати Корегуючу заяву-розрахунок до ПФУ**

ВАРІАНТ 3 - Звернення з позовом до суду про стягнення зайво
виплаченої суми з зарплати працівника – шанси виграти відсутні.

ВАРІАНТ 4 - Якщо є винна особа - стягнути з неї (за її згоди).
Якщо винна особа не згодна відшкодувати - звернутися до суду з
позовом про стягнення нанесеної шкоди (переплата ЛН).

**КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**

2. виправлення помилок у нарахуванні декретних:

Помилково не застосували обмеження декретних: що далі?

Працівниці переплатили декретні: невірний алгоритм розрахунку, середня зарплата, незастосування обмеження

1 - Не відраховуємо, бо не маємо права - заборона є в ст. 73 Закону № 1404

2 - Працівниця може добровільно повернув зайву суму до каси, на рахунок - якщо захоче

3 - Відшкодування виною особою (за наявності доведеної вини).

Надмірно використану суму страхових коштів належить повернути на рахунок ПФУ (3 дні) + подати Корегуючу заяву-розрахунок до ПФУ

Стаття 129. Заборона відрахувань з вихідної допомоги, компенсаційних та інших виплат

Не допускаються відрахування з вихідної допомоги, компенсаційних та інших виплат, на які згідно з законодавством не звертається стягнення (ст. 73 Закону № 1404).

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. Виправлення помилок у нарахуванні лікарняних: на які виплати не звертається відрахування?

Стаття 73. Кошти, на які не може бути звернено стягнення

1. Стягнення не може бути звернено на такі виплати:

1) **вихідну допомогу, що виплачується в разі звільнення працівника;**

2) компенсацію працівнику витрат у зв'язку з переведенням, направленням на роботу до іншої місцевості чи службовим відрядженням;

3) **польове забезпечення, надбавки до заробітної плати, інші кошти, що виплачуються замість добових і квартирних;**

<...>

5) **допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами;**

6) одноразову допомогу у зв'язку з народженням дитини;

7) допомогу при усиновленні дитини;

<...>

11) **допомогу на лікування;**

12) **допомогу на поховання;**

<...>

Закон України "Про виконавче провадження" від 02.06.2016 № 1404-VIII

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. Виправлення помилок у нарахуванні лікарняних: яка відповідальність і строки для повернення коштів

Стаття 8. Права, обов'язки та відповідальність роботодавця як страхувальника

6. У разі порушення порядку використання страхових коштів роботодавець відшкодовує уповноваженому органу управління в повному обсязі неправомірно витрачену суму страхових коштів та/або вартість наданих соціальних послуг і сплачує **штраф у розмірі 50%** такої суми.

За несвоєчасне повернення або повернення не в повному обсязі страхових коштів на страхувальників та інших отримувачів коштів соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку **накладається штраф у розмірі 10%** несвоєчасно повернутих або повернутих не в повному обсязі страхових коштів.

Одночасно на суми несвоєчасно повернутих або повернутих не в повному обсязі страхових коштів і штрафних санкцій **нараховується пеня в розмірі 0,1%** зазначених сум коштів, розрахована за кожний день прострочення платежу.

7. Своєчасно не сплачені фінансові санкції та адміністративні штрафи стягуються до бюджету уповноваженого органу управління в порядку, встановленому законом.

8. Право застосовувати фінансові санкції та накладати адміністративні штрафи від імені уповноваженого органу управління мають керівники територіальних органів уповноваженого органу управління та їх заступники. *Закон № 1105*

У разі якщо сума отриманих страхувальником від територіальних органів уповноваженого органу управління страхових коштів перевищує фактичні витрати на надання страхових виплат, **невикористані страхові кошти повертаються** до територіального органу уповноваженого органу управління, що здійснив фінансування, **протягом трьох робочих днів**

абз. 4 ч. 1 ст. 26 Закону № 1105

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. Виправлення помилок у нарахуванні лікарняних: яка відповідальність і строки для повернення коштів

Лист ПФУ від 22.05.2023 р. № 20002-21912/У-03/8-2800/23

Згідно із частинами п'ятою та шостою статті 8 Закону № 1105 роботодавець несе відповідальність за порушення використання страхових коштів, несвоєчасне або неповне їх повернення.

У разі порушення порядку використання страхових коштів роботодавець відшкодовує уповноваженому органу управління в повному обсязі **неправомірно витрачену суму страхових коштів та/або вартість наданих соціальних послуг і сплачує штраф у розмірі 50 відсотків такої суми.**

За несвоєчасне повернення або повернення не в повному обсязі страхових коштів на страхувальників та інших отримувачів коштів соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку накладається штраф **у розмірі 10 відсотків несвоєчасно повернутих або повернутих не в повному обсязі** страхових коштів.

Одночасно на суми несвоєчасно повернутих або повернутих не в повному обсязі страхових коштів і штрафних санкцій **нараховується пеня в розмірі 0,1 відсотка** зазначених сум коштів, розрахована за кожний день прострочення платежу.

Отже, у разі коли страхувальник виявив факт неправомірного використання коштів при нарахуванні та виплаті страхових виплат, то він повинен повернути ці кошти до Пенсійного фонду України

У разі, якщо сума отриманих страхувальником страхових коштів перевищує фактичні витрати на надання страхових виплат, **невикористані страхові кошти повертаються страхувальником протягом трьох робочих днів** на окремий рахунок Пенсійного фонду України та до головного управління Пенсійного фонду України в області за місцем обліку, як страхувальника, **надсилається письмове пояснення причин повернення коштів.**

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: за яких умов і скільки можна відрахувати з зарплати?

Стаття 128. Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати

При кожній виплаті заробітної плати **загальний розмір усіх відрахувань не може перевищувати двадцяти процентів**, а у випадках, окремо передбачених законодавством України, - п'ятидесяти процентів заробітної плати, яка належить до виплати працівникові.

При відрахуванні з заробітної плати за кількома виконавчими документами за працівником у всякому разі повинно бути збережено п'ятдесят процентів заробітку.

Відрахування з зарплати може провадитися:

- 1) якщо це лічильна помилка;
- 2) наказ про відрахування виданий не пізніше ніж протягом 1 місяця з дня виплати зайвої суми;
- 3) працівник не заперечує проти відрахування (пп. 1 п. 24 постанови Пленуму ВСУ від 24.12.1999 № 13).

Якщо відрахування проводиться за наказом керівника відповідно до п. 2 ч. 2 ст. 127 КЗпП - діє обмеження для відрахування - 20% суми до виплати.

Якщо утримуємо більшу суму - порушення вимог законодавства про працю - абз. 10 ч. 2 ст. 265 КЗпП - передбачений штраф у розмірі 1 МЗП, що діє на день виявлення порушення.

Працівник може в добровільному порядку внести суми в касу чи на рахунок установи (КНП) чи написати заяву про відрахування певної суми в рахунок погашення боргу - тоді це обмеження не діє.

КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як притягнути винну особу до відповідальності?

Притягнення працівників до матеріальної відповідальності – судова практика:

Суди визначають, порушення яких конкретних норм стали причиною завданої шкоди.

Суди вважають: якщо дії працівника, які не порушують законодавство про працю, є правомірними, а тому не можуть кваліфікуватися як трудові правопорушення.

Не можна застосовувати заходи матеріальної відповідальності, якщо невиконання трудових обов'язків працівником, зумовлене станом його здоров'я чи внаслідок недостатньої кваліфікації.

Обмежена матеріальна відповідальність може бути застосована, якщо працівник перебуває у трудових відносинах з підприємством і заподіяв матеріальну шкоду внаслідок невиконання чи неналежного виконання трудових обов'язків, покладених на нього трудовими договорами.

Перш ніж порушувати питання про притягнення “винної” особи до матеріальної відповідальності слід перевірити:

- ▶ чи можна кваліфікувати допущену помилку як невиконання трудових **обов'язків внаслідок недостатньої кваліфікації;**
- ▶ **чи належить та робота**, під час якої допущена помилка до **трудових обов'язків**, покладених на працівника трудовими договорами (посадовою інструкцією;
- ▶ **чи є причинний зв'язок між протиправним порушенням обов'язків працівника і нанесенням майнової шкоди та чи є вина працівника .**

**КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як притягнути винну особу до відповідальності?

Стаття 132. Матеріальна відповідальність у межах середнього місячного заробітку

За шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації при виконанні трудових обов'язків, працівники, крім працівників, що є посадовими особами, з вини яких заподіяно шкоду, несуть матеріальну відповідальність у розмірі прямої дійсної шкоди, але **не більше свого середнього місячного заробітку**.

Матеріальна відповідальність понад середній місячний заробіток допускається лише у випадках, зазначених у законодавстві.

Стаття 133. Випадки обмеженої матеріальної відповідальності працівників

У відповідності з законодавством **обмежену матеріальну відповідальність несуть:**

1) працівники - за зіпсуття або знищення через недбалість матеріалів, напівфабрикатів, виробів (продукції), в тому числі при їх виготовленні, - у розмірі заподіяної з їх вини шкоди, **але не більше свого середнього місячного заробітку**. В такому ж розмірі працівники несуть матеріальну відповідальність за зіпсуття або знищення через недбалість інструментів, вимірювальних приладів, спеціального одягу та інших предметів, виданих підприємством, установою, організацією працівникові в користування;

2) керівники підприємств, установ, організацій та їх заступники, а також керівники структурних підрозділів на підприємствах, в установах, організаціях та їх заступники - у розмірі заподіяної з їх вини шкоди, **але не більше свого середнього місячного заробітку**, якщо шкоду підприємству, установі, організації заподіяно зайвими грошовими виплатами працівникам, неправильною постановкою обліку і зберігання матеріальних, грошових чи культурних цінностей, невжиттям необхідних заходів до запобігання простоям..

Випадки повної матеріальної відповідальності визначені статтею 134 КЗпП.

БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: коли може бути застосована повна матвідповідальність?

Стаття 134. Випадки повної матеріальної відповідальності

Відповідно до законодавства працівники несуть матеріальну відповідальність у повному розмірі шкоди, заподіяної з їх вини підприємству, установі, організації, у випадках, коли:

- 1) між працівником і підприємством, установою, організацією відповідно до статті 135-1 цього Кодексу укладено письмовий договір про взяття на себе працівником повної матеріальної відповідальності за незабезпечення цілості майна та інших цінностей, переданих йому для зберігання або для інших цілей;
- 2) майно та інші цінності були одержані працівником під звіт за разовою довіреністю (іншими разовими документами);
- 3) шкоди завдано діями працівника, які мають ознаки діянь, переслідуваних у кримінальному порядку;
- 4) шкоди завдано працівником, який був у нетверезому стані;
- 5) шкоди завдано недостачею, умисним знищенням або умисним зіпсуванням матеріалів, напівфабрикатів, виробів (продукції), в тому числі при їх виготовленні, а також інструментів, вимірювальних приладів, спеціального одягу та інших предметів, виданих підприємством, установою, організацією працівникові в користування;
- 6) відповідно до законодавства на працівника покладено повну матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації при виконанні трудових обов'язків;
- 7) шкоди завдано не при виконанні трудових обов'язків;
- 8) **службова особа, винна в незаконному звільненні або переведенні працівника на іншу роботу;**
- 9) **керівник підприємства, установи винний у несвоєчасній виплаті зарплати понад один місяць, що призвело до виплати компенсацій за порушення строків її виплати, і за умови, що Держбюджет України та місцеві бюджети, юридичні особи державної форми власності не мають заборгованості перед цим підприємством;**
- 10) **шкоди завдано недостачею, знищенням або пошкодженням обладнання та засобів, наданих у користування працівнику для виконання роботи за трудовим договором про дистанційну роботу або про надомну роботу.**

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як притягнути винну особу до відповідальності?

Строк позовної давності для звернення до суду з позовом до працівника про відшкодування матеріальної шкоди становить **1 рік** з дня її виявлення (ст. 233 КЗпП).

Якщо працівник, який притягається до матеріальної відповідальності, **визнає свою вину і не заперечує** проти розрахованого розміру шкоди, він **може відшкодувати шкоду добровільно** (ч. 5 ст. 130 КЗпП).

Розпорядження роботодавця, або вищестоячого в порядку підлеглості органу має бути зроблено не пізніше двох тижнів з дня виявлення заподіяної працівником шкоди і звернено до виконання не раніше семи днів з дня повідомлення про це працівникові. Якщо працівник **не згоден** з відрахуванням або його розміром, **трудовий спір за його заявою розглядається в порядку, передбаченому законодавством.**

У решті випадків покриття шкоди провадиться шляхом подання роботодавцем позову до місцевого загального суду.
ч. 2 і 3 ст. 136 КЗпП

Коли не діє 20% обмеження для відрахування з зарплати?

Якщо заподіяну роботодавцеві шкода покривається:
— шляхом утримання із заробітної плати **за заявою працівника.** У такому разі обмеження на відрахування із зарплати не діє. Роботодавець може робити утримання **в розмірі, зазначеному в заяві;**

— шляхом внесення грошових коштів до каси або на поточний рахунок роботодавця в банку. У цій ситуації розмір коштів, що вносяться, **не обмежується.**

З дозволу власника (уповноваженого ним органу) працівник може передати для покриття заподіяної шкоди рівноцінне майно або виправити пошкоджене (ч. 5 ст. 130 КЗпП).

**КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**

2. виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як КНП відобразити в бухобліку?

Лист Мінфіну від 21.12.2016 р. N 31-11410-07-25/36420

Порядок виправлення помилок, внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності визначається Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 р. N 137.

Відповідно до зазначеної Інструкції **виправлення помилок за минулий рік**, що виявлені в поточному році, відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" **відображається кореспонденцією рахунку 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" з рахунками бухгалтерського обліку відповідних об'єктів класів 1 – 6.**

Мінфін встановлює єдиний порядок виправлення зарплатних помилок незалежно від суми і суттєвості помилки:

Коригування нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду – субрахунок 441.

Виправити надміру нараховані суми зарплати протягом поточного звітного періоду можна методом сторно: повторити ті самі проведення з відповідним від'ємним значенням сум зайвих витрат.

Помилки за попередні звітні періоди виправляють із застосуванням рахунку 44: Дт 661 Кт 441 та Дт 651 Кт 441.

Виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх роках, здійснюється шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року, якщо такі помилки впливають на величину нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). п. 4 НП(С)БО 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах".

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. п. 7 НП(С)БО 16 "Витрати"

2. виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як відобразити в бухобліку бюджетній установі ?

Бюджетні установи

У бухобліку донарахування зарплати відображають:

за поточний період: Дт 8011((8111) Кт 6511;

за попередні звітні періоди: Дт 5511(5512) Кт 6651.

Бюджетні установи

Якщо відрахування із зарплати винного працівника суми переплати за минулий бюджетний період, у бухгалтерській довідці - метод «сторно» з віднесенням до результатів виконання кошторису (Д-т 5512, К-т 8011) на суму зайво нарахованої зарплати та ЄСВ на неї.

У місяці виправлення помилки - показуємо заборгованість перед бюджетом (Д-т 5512, К-т 6312) на суму зайво нарахованої у минулому бюджетному році заробітної плати і ЄСВ.

Відрахована сума перераховується до загального фонду державного чи місцевого бюджету (Д-т 6312, К-т 2313). Код бюджетної класифікації доходів 24060300 «Інші надходження».

лист ДКСУ від 14.01.2015 № 17-04/27-715

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені одночасно із зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

п. 2 р. III НП(С)БО "135"

1. Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є **первинні документи**. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

2. Первинні документи можуть бути **складені у паперовій або в електронній формі** та повинні мати такі обов'язкові реквізити <...>.

ст. 9 Закону № 996

**КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: чи потрібно подавати Уточнюючий розрахунок і Д1

Помилка у нарахуванні лікарняних, декретних, відпускних

Уточнювати Податковий розрахунок з додатком Д1 за попередні періоди не обов'язково - можна показати в поточному

Якщо донарахування чи сторнування лікарняних, декретних, відпускних:

- до бази нарахування ЄСВ за місяць, за який донарахована чи сторнована ці суми;
- до бази оподаткування ПДФО за місяць, за який донарахована чи сторнована виплата.

Донараховані сторновані суми відображаються у додатках Д1 Податкового розрахунку як нараховані виплати у **місяці нарахування із зазначенням у реквізиті 10 - місяця, за які нараховані.**

У 4ДФ - як нарахований дохід поточного місяця.

Помилка у нарахуванні зарплати, доплат, надбавок, індексації

Уточнювати Податковий розрахунок немає підстав.

Якщо донарахування чи сторнування зарплати:

- до бази нарахування ЄСВ за місяць, у якому донарахована чи сторнована виплата;
- до бази оподаткування ПДФО за місяць, у якому донарахована чи сторнована виплата.

Донараховані сторновані суми відображаються у додатках Д1 і 4ДФ Податкового розрахунку як виплати поточного місяця за поточний звітний період.

2. виправлення помилок у нарахуванні зарплати: Як показати нарахування та сторнування у додатку Д1

Додаток Д1 Податкового розрахунку:

Якщо не показали у звітності нараховану суму чи навпаки показали зайві суми – у реквізиті 9 проставляють коди типу нарахувань «2» і «3» для виправлення у:

- уточнюючому Податковому розрахунку;
- Податковому розрахунку за звітний період.

Обчислення єдиного внеску здійснюється на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких провадиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) виплат (доходу), на які відповідно до цього Закону нараховується єдиний внесок.

Ставки застосовуються на день, що діяв на момент нарахування доходу (ст. 9 Закону про ЄСВ). Основний критерій – коли відбулося нарахування зарплати - у тому місяці й показуємо в додатку Д1.

Додаток Д1 Податкового розрахунку:

Порядок відображення залежить від виду виплати:

- **донарахування і сторнування лікарняних, відпускних і декретних** - завжди у реквізиті 10 зазначають **місяць, за який нараховано**
 - **донарахування та сторнування зарплати** відображається як виплата поточного місяця;
 - **сторнована зарплата і замість неї нараховані лікарняні, відпускні чи декретних** - зарплату показуємо із зазначенням у реквізиті 10 місяця, за який її сторнували.

2. Виправлення помилок у нарахуванні зарплати: як показувати нараховані після звільнення виплати у Д1

Для осіб, які працюють у сільському господарстві, зайняті на сезонних роботах, виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами, творчих працівників (архітекторів, художників, артистів, музикантів, композиторів, критиків, мистецтвознавців, письменників, кінематографістів), та інших осіб, які отримують заробітну плату (дохід) за виконану роботу (надані послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць, єдиний внесок нараховується на суму, що визначається шляхом ділення заробітної плати (доходу), виплаченої за результатами роботи, на кількість місяців, за які вона нарахована.

Зазначений порядок нарахування внеску поширюється також на осіб, яким після звільнення з роботи нараховано заробітну плату (дохід) за відпрацьований час або згідно з рішенням суду - середню заробітну плату за вимушений прогул. *ч. 2 ст 7 Закону про ЄСВ*

Нараховані після звільнення виплати за відпрацьований час:

- є об'єктом нарахування ЄСВ;
- база нарахування ЄСВ: **Загальна сума зарплати / кількість місяців, за які вона нарахована.**
- **у додатку Д1 показуємо за місяці, за які ці суми нараховані і вказуємо КТН - "1".**

На нараховані після звільнення виплати за не відпрацьований час - ЄСВ не нараховується: відпускні, компенсація за невикорістані відпустки, лікарняні, середній заробіток за затримку розрахунку.

Дякую за увагу!

ВЕБІНАР ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ТА КОМУНАЛЬНИХ УСТАНОВ

Лістрова Світлана
26.09.2024

**КОМПЛЕКСНІ
БЮДЖЕТНІ
СИСТЕМИ**